

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Si vis curari, cura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Luc. 17. Divinis, uni Samaritanæ communicavit! Quod si virorum aliqui de Samaria conversi sunt, quamdiu putas in fide perstitissent? Certè paulò post dum civitatem volet ingredi Christus, non admittetur, recusabunt ingressum civitatis, illi ipsi apud quos biduum posuit, quibus locus est, & quibus videbatur persuasisse quòd esset Salvator mundi. Hicne fructus ejus operæ?

Certè illis timendum, qui nisi gaudeant fructu sui laboris, non laborant; timendum inquam est, ne se potius subdole & malignè quàm *2. Cor. 11.* Christum quarant! Operarii subdoli, inquit Apostolus, transfigurantes se in Apostolos Christi. Et non mirum, ipse enim Satanas transfiguravit se in Angelum lucis, non est ergo magnum, si ministri ejus transfigurentur velut ministri justitia, quorum finis erit secundum opera ipsorum. Quasi diceret, fingunt se zelatores divinæ gloriæ & salutis animarum, & hoc zelo tegunt suam pra-

vam intentionem, sicut dæmon sæpe obreptu religionis & pietatis, suas operit technas & insidias.

Hoc est tibi magnopere dispiciendum & deplorandum, *Va mihi quia tacui. Va mihi si non evangelizavero.* Qui observat ventum, non seminas, & qui considerat nubes, nunquam metet. Non possumus quæ vidimus & audivimus non loqui. Spiritus meus qui est in te, & verba mea quæ posui in ore tuo, non recedent de ore tuo. Hæc tibi Dominus, tu quid illi? Fateri tuam ignaviam, & modicum zelum, atque ut accendans deinceps ferventius, vide in 1. parte, Die 18. Januarii.

*If. 6.
1. Cor. 9.
Eccl. 11.
Act. 4.
If. 59.*

Nemo magis sibi Christum servat, quàm qui minus sibi soli servat.

Nemo minus sibi Christum servat, quàm qui magis sibi soli servat.

DOMINICA DVODECIMA.
PARABOLA SAMARITANI QVI HOMINEM
A LATRONIBUS CÆSUM CURAVIT, CUIUS
PARABOLÆ CONCLUSIO EST:

Vade & tu fac similiter. Lucæ 10.

VERITAS PRACTICA.

ut cureris non cures, quandoquidem aliter curari non posses.

Si vis curari, cura.

L PUNCTUM.

SENSVS EST, Quòd non modo in homine parabolico qui incidit in latrones representeris, sed etiam in viro Samaritano qui hominem male à latronibus affectum curavit. Ac proinde sicut debes curari ab alio, sic alium debes curare; alius est, nempe Samaritanus, nempe Christus qui te cures: & alius est homo male affectus quem tu cures, nempe proximus in quavis necessitate positus.

Si vis inique curari à Christo, cura proximum.
Si vis curari, cura.

RATIO EST, Quia non potes curari, nisi à Christo Domino.

Sed Christus Dominus non te curabit, nisi cures proximum, quanta possis ope.

Ergo si vis curari, cura. Quòd certè tam æquum est, ut non modo alius, sed tibi ipsi sis iniquus, si

VANGELII hodierni tres sunt veluti partes præcipuæ. Prima est quæ dicitur beati oculi & beata aures eorum quæ videbant & audiebant Dominum Jesum. Secunda continet interrogationem cujusdam Legisperiti, & responsionem Christi de modo vitæ æternæ possidendæ, qui refertur ad mandatorum observationem. Tertia denique cum de proximo diligendo alia esset orta quaestio, Christus enarravit nobilem illam Parabolam de homine qui incidit in latrones, à quibus cæsus est multis plagis, & de Samaritano qui mira cæsum hominem caritate curavit, quæ neglexerat Sacerdos & Levita; tum verò sermonem

Matt. 23.

Nº 1 conclusio

concludens, Legis perito dixit, vade & tu fac similiter, sic adesto proximo laboranti. Hic est ille tuus proximus qui tua magis eget opera, sicque eum adiuvando vitam æternam quam quærebis possidebis. O verè beatæ aures quæ hæc audiebant, & beatæ manus quæ audita complebant!

Hanc ut beatitudinem assequaris tibi hoc idem certissimè dictum puta quod illi, vade & tu fac similiter. Atque ut plenius totam Parabolam intelligas, magisque afficiaris ad eius practicum finem, qui est, proximo tua egenti opera subvenire & opitulari: sic te obligatum putes ad hanc opem ferendam, ut quantum adjuvari & curari velis à Christo, tuis in plagis & morbis: tantum ipse curare & adjuvare proximum debeas.

Ratio est ampla, & multi plena documentis: nam primò sicut te agnoscere debes in illo homine qui plagas accepit, sic in viro Samaritano Christus Dominus est intelligendus à quo solo cureris. Plagæ quas accepisti à primo nativitatis ortu sunt quatuor illæ insignes de quibus expressus est Divi Thomæ articulus, ubi ex Beda sic aptè ad rem nostram discurre: Per Iustitiam originalem perfectè ratio continebat inferiores animæ vires, & ipsa ratio à Deo perficiebatur, ei subiecta. Hac autem originalis iustitia subvertita est per peccatum primi parentis. & ideo omnes vires animæ remanent quodammodo destituta proprio ordine quo naturaliter ordiuntur ad virtutem, & ipsa destitutio VULNERATIO dicitur natura. Sunt autem quatuor potentie animæ quæ possunt esse subiecta virtutem scilicet ratio (seu intellectus) in quo est prudentia: voluntas in qua est iustitia: irascibilis in qua est fortitudo: concupiscibilis in qua est temperantia. In quantum ergo ratio seu intellectus destituitur suo ordine ad verum, est vulnus ignorantia; in quantum verò voluntas destituitur suo ordine ad bonum, est vulnus malitia; in quantum verò irascibilis destituitur suo ordine ad arduum, est vulnus infirmitatis; in quantum verò concupiscencia destituitur suo ordine ad delectabile moderatum ratione, est vulnus concupiscencia. Sic igitur ista quatuor sunt vulnera inflicta toti humanæ naturæ ex peccato primi parentis: sed quia inclinatio ad bonum virtutis in unoquoque diminuitur per peccatum æstivale, etiam ista sunt quatuor vulnera ex aliis peccatis consequentia, in quantum scilicet per peccatum & ratio hebetatur, præcipuè in agendis, & voluntas induratur ad bonum: & major difficul-

tas bene agendi accrevisit: & concupiscencia magis exardescit. Sic ad verbum sanctus Thomas,

Jam verò quod à Christo, & ab eo solo quatuor istæ plagæ seu vulnera possint curari, susceperat sanctus Bernardus in hæc Apostoli verba de Christo Domino: *Qui factus est nobis Sapientia à Deo, & iustitia, & sanctificatio, & redemptio.* Quæ quatuor ad totidem virtutes Cardinales sic refert, ut cum Christus dicitur primò Sapientia, idem sit ac Prudentia per quam tenebras nostri intellectus expulit. Deinde cum dicitur Iustitia, Iustitia illa intelligitur quæ est opposita malitiæ voluntatis, & quæ à Christo provenit per gratias sanctificantes quibus peccata absolvuntur, & per actuales quibus voluntas à malitia sua convertitur in bonitatem. Tertiò cum Christus dicitur sanctificatio, perinde est ac temperantia contra vulnus concupiscencia, quo vulnere, quia præcipuè inficitur & maculatur homo in corpore & anima, ideo temperantia quæ est illi opposita dicitur sanctificatio seu sanctimoniam sine qua nemo videbit Deum. Hac est voluntas eius sanctificatio vestra, ut abstinetis vos à fornicatione & aliis quæ corporis & animam maculant, quæque dum per temperantiam continentur, sanctificatio sequitur. At quomodo Christus factus est nobis ista sanctificatio seu temperantia? Nempe per exemplum suæ vitæ sanctissimæ, longèquæ abhorrens ab omni concupiscencia; tum verò etiam quia cum factus est homo, factus est aptius & facilius obiectum nostri amoris, ut, qui tantum carnalia noveramus amare, carnem in Christo reperiremus quam amaremus. Quamò denique cum dicitur Redemptio, planè idem est ac fortitudo in irascibili contra infirmitatem, sic enim Christus: maximè fortitudinem quam sectaremur ostendit in Passione, & nos quæ exemplo quæ meritis reor: mit ab illis malis & miseris quæ sibi hominem quodammodo vindicant; *Infelix homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? Gratia Dei per IESUM Christum Lex Spiritus vitæ in Christo lesu liberavit me à lege peccati & mortis.*

Atque hinc pergens sanctus Bernardus: *Frustra inquit, huius saculi Sapientes de quatuor virtutibus tam multa disputaverunt quas tamen apprehendere omnino nequiverunt: cum illum nescierunt, qui factus est nobis à Deo Sapiencia docens prudentiam, Iustitia delicta donans, & Sanctificatio in exemplum temperantia continenter vivens, & Redemptio in exemplum patientia fortiter moriens, Quid volui cum virtutibus, qui Dei virtutem*

1.2.9.85.
43.

Serm. 27.
in Sant.
1. Cor. 1.

Hebr. 12.
1. Thess. 4.

Rom. 7.
& 8.

sem Christum ignoratis? Vtinam quæso vera Prudentia nisi in Christi doctrina: Vnde vera iustitia, nisi de Christi misericordia: Vnde vera temperantia nisi in Christi vita: ubi vera fortitudo, nisi in Christi Passione? Soli igitur, qui eius doctrina sunt imbuti, prudentes dicendi sunt: soli iusti, qui de eius misericordia veniam peccatorum consecuti sunt: soli temperantes, qui eius vitam imitari student: soli fortes, qui eius patientia documenta fortiter in adversis tenent. In cassum proinde quis laborat in acquisitione virtutum, si aliunde eas sperandas putat quam à Domino virtutum, cuius doctrina arma: tum prudentia, cuius misericordia opus: iustitia, cuius vita speculum temperantia, cuius mors insigne est fortitudinis. Ipsi honor & gloria in sæcula sæculorum.

Ex quibus sancti Patris verbis sicut manifestè patet, remedium ab illo nobis allatum qui Samaritanus dici voluit sic patet ab eo solo datum qui solus nostra est salus, nostra sanitas & nostra redemptio.

Quantum inde illi altringimur! Quantum inde debemus! Quantum inde tenemur cum Davide dicere, *Benedic anima mea Domino, & noli oblivisci omnes retributiones eius. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis, qui sanat omnes infirmitates tuas.*

II. PUNCTUM.

SED Christus Dominus ut te huc curet remedia, vult te curare & juvare proximum tuum, quam a possis ope & Charitate. *Vade & tu fac similiter.*

Primo enim nisi condones quæ in te peccata sunt & nisi reconcileris omnibus qui te læserint aut a te læsi sunt, nihil est quod speres à Christo. *Im id fuscæ multoties supra probatum est, Vade prius reconciliari fratri tuo.*

Deinde, si esuriens panem, si sitienti potum, si nudo vestem, si jacenti auxilium negaveris, negabit & tibi Christus quæ date paratus erat: nam id ratum fixum, *In qua mensura mensus fueris, remetietur tibi.* Neque aliter misericordes in extremo iudicio condemnabuntur, quam quod in peccato mortui fuerint; neque aliter in peccato morientur quam quod eis gratiæ quædã negatæ sunt quas habuissent si misericordes fuissent; ac proinde manifestè sequitur, quod nisi curemus proximum non curemur.

Denique, quando hanc Christus protulit Parabolam, dixitq; illi viro cui loquebatur: *Vade & tu fac similiter.* Nonne putas tibi Christum simul

locutum esse? Nonne putas Christum vidisse proponendam hanc hodie in Ecclesia Parabolam, tibi que particulatim exponendam; Nonne verò credis hæc non frustra Christum dixisse, non sine fine aliquo, nec finem alium esse quam ut tali exemplo movearis ad idem faciendum, aut nisi movearis nec ipse tuis miseris commoveatur? *Nam qui spernit me, inquit, & non accipit verba mea, habet qui iudicet eum: sermo quem locutus sum ille iudicabit eum in novissimo die.* Hic est autem sermo quæ locutus est: *Vade, & tu fac similiter.* Vnde nisi id feceris, sermo ille te iudicabit.

Ioan. 12.

III. PUNCTUM.

SI vis ergo curari, cura. Si vis curari in intellectu tot ignorantis quibus cæcutis, doce vel cura doceri quos potes prima fidei Christianæ mysteria. Si vis curari malitia quæ multa est in voluntate tua, tu simul cura quàm poteris peccantes revocari, moveri, argui: curam illorum præsertim habe qui tibi sunt crediti. Si vis curari tam longis infirmitatibus & horrendis plagis utriusq; appetitus, cura infirmitates animi & corporis quas multas vides in proximo. *Intelliga quæ sunt proximi tui ex reipso.* Vide quid tibi fieri velles à Christo & ab aliis, & hoc ipsum illis procura: vel si negaveris cuiquam, tibi etiam quod velles negabitur: diceſque tuo bono vel damno *Sicut feci, ita reddidit mihi Dominus.*

Ecc. 38.

Nec certè alia dici potest causa cur perinde modò nostris in vulneribus vivamus & moriamur ac si remedia Samaritanus noster non attulisset, nisi quia non utimur, nisi quia curari nolumus; aut ut curemur, curare alios negligimus. *Transite messis, finita est aestas, & nos salvati nō sumus Super contritione filia populi mei contritus sū & contristatus; super obtinuit me. Nūquid resina non est in Galaad, aut medicus non est ibi? Quare igitur non est obducta cicatrix filia populi mei?*

Ier. 8.

Hæc est differentia facti & sapientis, ut ille procul à te rejiciat quod quid fructuosum audit, hic autem ad te adiciat & sibi applicet: sic enim apertè Sapiens Ecclesiasticus: *Cor factum, inquit, quasi vas confractum & omnem sapientiam non tenebit: verbum sapiens quodcunque audierit scilicet laudabit, ET AD SE ADICIET, audivit luxuriosus & displicebit illi, & projiciet illud post dorsum suum.* Quam obrem illud etiam atque etiam tibi hodie applica quod Christus dixit: *Vade & tu fac similiter.*

Ecc. 28.

Alia porro similitudo in tribus videtur consistere

nam primò Christus miseretur omnium, nullo proflus excepto; *Misericordia Domini plena est terra*, Vade & tu fac similiter erga omnes. Deinde sic miseretur ut omne genus miseræ curet, & omne genus impendat misericordiaz, *Non est qui se abscondat à calore ejus*, Vade & tu fac similiter quantum tu quidem poteris, Denique id purè & ex mera caritate præstat, *Sanabo contritiones eorum, diligam eos spontaneè*, Vix tu idem facere possis cum non nisi præventus diligas: ac saltem hoc unum specta quod sis præventus, quod Christo id debeas, quod quæ debes Christo cum non possis rependere, saltem hæc pauca proximo prout ille ordinavit, præstes; sicque ex ejus veneratione ordinis quo nostri curam curæ aliorum attexit, ex æquo utrumque procuremus.

Carissimi, si si Deus dilexit nos, & nos debemus alterutrum diligere.

Sic Deus dilexit mundum ut sic mundus diligeret Deum sicut dilectus est,

In 1. parte, Feria 2. Hebdom. 1. in Adventu.
Atque ad alias Evangelii partes seu particulas, si quis aliunde petiras velit applicare vinitates, sic commodè poterit.

Beati oculi qui vident quæ vos videtis.

Quàm rarè cogitas Christum, tam crebrò resistis sancto Spiritui.

In 1. parte, Feria 4. Hebdom. 1. in Adventu.
Multi Prophetæ & reges voluerunt videre quæ vos videtis, &c.

Vix ullus est qui non se verè putet desiderare Christum: & vix ullus est qui cum verè desideret.

In 1. parte, Feria 5. Hebdom. 1. in Adventu.
Et ecce quidam Legisperitus surrexit, tentans eum.

Qui cum affectu incomposito Deum consultit, non Deum sed Deo consultit.

Non à Deo consilium petere, sed dare velle videtur.

In 2. parte, Feria 4. post Pentecosten.
Magister quid faciendo vitam æternam possidebo?

Sic dignum est cælum nostris desideris, ut nisi cælum desideres, cælo sis indignus.

In 2. parte, Feria 6. post Octavam Ascensionis, in qua Hebdomada videri possunt plura his conformia.

In lege quid scriptum est? Quomodo legis?

Qui à lege excludit aliquid, excludit à se totam legem.

In 1. parte, In Festo Purificationis B. Virginis.
Aut nulla aut tota est charitas in agendis sicut fides in credendis.

In 2. parte, Feria 4. Hebdom. 4. post Pascha.

Dilges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, &c.

Vide in 4. parte, Dominica 17.

Et proximum tuum sicut teipsum.

Sicut non sunt amanda vitia propter amicos homines, sic non sunt odiendi homines propter eorum vitia.

In 1. parte, Dominica 5. post Epiph.

Quidquid profers ne parcas aliis, contra te profers, ne tibi parcat Deus.

In 4. parte, Dominica 20. post Pentecosten.

Affectum probat effectus.

In 3. parte, Feria 2. Hebdomada 9.

Effectum juvat affectus.

In 4. parte, Feria 4. Hebdom. 26.

Homo quidam incidit in latrones, &c.

Malo peccati nullum par aliud malum.

In 3. parte, Hebdomada decima, in Appendice ad Missiones, capite 13.

Non est in peccatis excusanda infirmitas, cui sanandæ præsens est medicina.

In 4. parte, In Festo S. Luca.

Accidit ut Sacerdos quidam descenderet eadem via & viso illo prateriit. Similiter & Levita, &c.

Nisi

Nisi pauper affectus sis, vix satis affectus eris in pauperes.

In 3. parte, Dominica 6. Vide & Dom 8.

Si dum adest occasio, virtus abest, vix unquam aderit.

In 2. parte, Fer. 2. Hebdom. 2. in Quadrag.

Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus eum, & videns eum misericordia motus est, &c.

Hic ascendit ad summos, qui descendit ad infimos.

In 2. parte, Fer. 3. Hebdom. 2. post Octavas Pasche.

Hoc amanti cælum paupertas est seu misericordia, quod amanti terram, divitiarum.

In 4. parte, Fer. 3. Hebdom. 17.

Curam illius habe, & quodcumque su-

pererogaveris, reddam tibi.

Arts omnium artium quæstuosissima est elemosyna.

In 3. parte, Dominica 6.

Multorum est conscientia cauteriata & perversa, nisi se sinant dirigi.

In 1. parte, Fer. 2. Hebdom. 3. post Epiph.

Vade, & tu fac similiter.

Exemplo suo Christus nos magis urget quam imperio.

In 1. parte, Die 13. Ianuarii.

Quod intellectus confert actioni, hoc actio refert intellectui.

In 2. parte, Feria 2. Pentecostes.

Qui non servat consilia, quia non sunt præcepta, nec ipsa etiam præcepta servabit.

In 3. parte, Feria 2. Hebdom. 5.

HAC HEBDOMADA, cum sanasset Dominus Paralyticum in Piscina jacentem, multa de rebus à se gestis honorifice simul & tam demisse prædicat, ut quomodo magnanimitas cum humilitate jungenda sit, aperte doceat; eò itaque referuntur meditationes & veritates considerandæ, extoto capite quinto sancti Joannis.

FERIA SECUNDA. DE SANATO PARALYTICO, JUXTA PISCINAM.

Vis sanus fieri? Joah. 5.

VERITAS PRACTICA.

Quod videris tibi velle, velles quidem, sed verè non vis.

SENSVS EST, Præcipue de sanitate spirituali quam velles quidem, sed verè non vis: & quærens Domino, vis sanus fieri? Non posses verè respondere, volo.

RATIO EST, Quia si repellis necessaria sanitatis remedia, non vis sanari, sed repellis illa remedia.

Ergo non vis sanitatem, quam tamen velle videris; Quod est sanè diligens expendendum.

EPICURI PUNCTUM.

ERAT Jerosolymis insignis quædam piscina quæ dicebatur probatica, id est, ovina seu pecuaria, *probatos* enim oves significat. oves autem & alia pecudes in vicino templo immolandæ, ibi prius abluebantur, ut refert S. Hieronymus. Et verè tantæ virtutis erat illius stagni aqua, ut quicumque infirmus post motionem aquæ ab Angelo factam, prior in eam descenderet, sanus illico resurgeret. Illic porro jacebat inter multos expectantes Angelum, suo tempore descendentem, homo quidam paralyticus jam triginta & octo annos; Quem cum vidisset Dominus, vis, inquit, sanus fieri? At ille, Domine, hominem non habeo, ut cum turbata fuerit aqua, mittat me in Piscinam; dum venio